

MAGAZIN

László
Anna

HULLÁM- VERÉS

Nagyterem egy bankféle szervnél. Csak így, pongyola megjelöléssel, nehogy felismerjék a szereplőket. A padon várók és varók a munkapultokkal szemben. Egy tagbaszakadt tisztviselő veszekedettten dolgozik. Küzd a hullámmel. Hozzá-hozzácsapódnak az ügyfelek, nem fogynak ki. Telefonja percenként, félpercenként csenget. Mondatait nem tudja befejezni.

Tőle jobbra Pettyes. Húsz-huszsonhat éves, szépnek mutatkozik. Kávébarna ruháját keskeny pánt tartja, melle kibuggyanni készül. Ne aggódjunk, vállán nyílonkendő. Ritkaszővő, átlátszó, fehér fátyol, elszórt barna petytyekkel. Erről neveztem el a lányt. A kendő száldos, az a főfoglalkozása, hogy sokat sejtessen. Húst, keblet, de habosban, légmenűen. Pettyes állandóan játszik vele. Meg a karkötőjével, amely hangosan csörög. Meg a hosszú, lógó fülbevalójával, amely hánnya-veti magát.

Minden egyes férfiügyfél számára beveti a bűbájmesterséget. Nagy a selejtszázalék. Sok a szürke, rohanó és türelmetlen férfi. Nem, nem mind rezdülékeny. De próbálkozik kell. Pettyes maga nem szelektál. A férfi az férfi. Pettyes mosolyog. Am ez így semmitmondó. Nyílt, akadozó kedvvel csillogtatja a fogát. Rejtélyes, zárt negyedmosollyal visszahúzóódik. Majd lágy szeretet a száján, aztán életigenlő derű, aztán kamaszlanyság, gunyoros kacchanás. Változik, szűnő nélkül váltakozik. A pókok is gyorsan váltják egymást. Ráhajlik a pultra. Lábát keresztberakva leül. Féloldalra dől a telefonhoz, és a kagylóval csókolózik. A mozdulatok csiszoltak, hangulatremtők, szinte művésziek. Pettyes elvetélt filmszínész.

Nincs megállás. Sem a felhívó villódzásban, sem a tagbaszakadt tisztviselő könyörtelen hajszájában. Ugyanis két ember munkáját végzi, mert Pettyes, amint meghallgatta a maga ügyfeleit, átcusztatja őket Tagbaszakadthoz. A nőket azonnal. A férfiakat a varázsolás után. Gyantom, hogy Tagbaszakadt is érdekelt Pettyesnél, másként javítana a helyzetén.

Már szédülök, amint a kétféle szakadatlan mozgást figyelem. A Tagbaszakadt robotját és Pettyes bűbájmesterkedését.

Hajlott néni áll a lány pultja elé. Pettyes meg se szólal, kurta intéssel tereli a néni a szomszédba. Felháborodom, hogy így elbánik az öregekkel. Elkor észreveszem, hogy a következő ügyfélnek sem jut több egy kurta intésnél, pedig ő jó képű fiatal ember. Mi ez, mi történt?!

Pettyes magába roskadtn ül. Nem szép. Így mozdulatlanul: merev lárvarca van. A ruha, a kendő és a fülbevaló bambán, ügyefogyottan lóg rajta. Valahogyan kevésbé vonzó, mint a leg-egyszerűbb, semmi-különös fiatal lányok. Pettyes kimerült. A motor átmenetileg lejár. Úgy látszik: a tömegméretű hódítás fárasztóbb, mint a tisztviselői munka két ember helyett. Mert Tagbaszakadt most is megveszekedettten dolgozik. Küzd a hullámmel.

Lázár
Ervin

SZANDÁL

— Ragasztott? — kérdeztem gyanakodva az elárúsítót.

— Egy pillanatig se féljen, úgy kihúzza ez magának a szezon, mint a pinto — mondta főlényes mosollyal. — Garantálom.

Akkor jó, gondoltam, ha garantálja, akkor ide vele. Mert különben nagyon szép kis szandál volt. Száztizenkettőért.

Mindez kedden történt. S ahogy kiderült, a szezon a rákövetkező keddi utáni péntekig tartott. Mert akkor egy óvatlan pillanatban szépen szétment a szandál. Kliff-klaff... ilyen vidám hangzatok mellett battyogtam haza.

— Kérem, valami a lábára akadt — mondta egy úr.

— Tudom, a szandálom — rebegtem neki.

Es most mit csináljak? — kérdeztem bávatagon. Szerencsére a hügom mindent tud. Megnézte a rokkant szandált és főkiáltott: — Visszaviszed és a pofájukba vágod! Igenis a pofájukba — mondtam harciasan. Mindenesetre másnap fölhúztam a téli cipőmet — meztelül ugymégsé!

De pofabavágásra nem volt időm, mert egyből nemcsak cipővársárlással töltöttem az időmet, hanem dolgozom is. Sajnos. Szóval nem értem rá. Harmadnap se, negyednap se. Ötödnapra átszerveztem a programomat, délelőtt megyek pofabavágni. A vilamoson jutott eszembe, hogy otthonfelejtettem a szandált. Affene — gondoltam — aki ilyen feledékeny, mi a fenének vásárol lábbelit. Egy hét múlva mégis sort kerítettem rá. Délelőtt kilenckor beugrom — gondoltam. De csak a kirakatba ugorhattam volna fejest, mert a bolt fél tízenegykor nyitott. Maradt a délután. Emelt fővel bevágtattam. Na most! A hölgy, aki garantált, nem volt ott, helyette egy grófkülsőjű fogta meg a szandált. Lógatta a két ujjá közt, mint egy döglött patkányt. „Nocsak, mondta, ez nem ránk tartozik, elmegy szépen a reklamációs osztályunkra, ennyimegennyi, és ott”. A döglött patkányt, akarom mondani a szandált a markomba nyomta. Aznap már nem volt időm reklamálni. Másnap se. Harmadnap se. Csak negyednap. Akkor volt félóra időm. Kicsit izgatott lettem, amikor megláttam a sort. Harmincketten álltak előttem. Harminckét pár rokkant cipővel. — No — mondtam —, ez legkevesebb negyven perc. Órábért is kérek majd a cipőgyártól. Ha

kiemelt órábért adnak a szakadás miatti fölösleges időtöltésért, vehetek még egy pár szandált. Tartaléknak. A kettő csak eltart egy hónapig. Terveztem, hogy tarisznyát is veszek. Abban fogom magammal hordani a tartalék szandált.

Ott elől meg vitatkoztak.

— Maga ebben esőben mászkált — mondta a reklamációs iroda vezetője egy kövér pasasnak.

— De asszonyom, hogy képzelem — tiltakozott amaz —, külön egy nejlonzacsokt hordok magammal, arra az esetre, ha esik az eső. Olyankor levetem a cipőmet és abban viszem magammal. Ki hallott már olyat, esőben cipőt viselni!

Többen röhögtek, a pasas cipőjét gyorsan bevették. Azazhogy — gyorsan? —, kiállítottak több blankettát, aláírták, a pasással is aláírták, bevezették egy főkönyvbe. Na szóval, így valahogy.

Maradtak előttem harmincegyen.

Na, nem. Az órára néztem, ennyi időm nekem nincs. Majd ha kiviszem évi rendes szabadságomat. Ide jövők üdülni a reklamációs irodába. És elhúztam a csikot.

Igen ám, de most mit csináljak. Pofonegyszerű — gondoltam —, megcsinálom magam. Világos, Nagy Péter már letéve csinálta a csizmáit, éppen én ne tudnék akkor megjavítani egy koszos szandált!

Vettem egy tubust. Az volt ráírva: mindent ragaszt. Ez azért túlzás — gondoltam —, hogy mindent ragaszt, de azért megpróbáljuk.

Nagy gonddal némi ragasztót nyomtam a lyukba és a pántot visszatoltam a helyére. Le kell nyomtatni, villant az agyamba. Mivel? A szekrénylábbal. Világos, a szekrénylábbal. Ökonómikus, precíz munkával megemeltam a szekrényt, és lábbal alácsúsztattam a szandált. Ez elég nehéz volt, mert nem sikerült odacsúsztatnom rögtön, ahol nyomtatni kellett. Csak a huszonnegyedik emelésre. A jól végzett munka örömevel aludtam el és kellemes izomlással ébredtem. Most már mi sem egyszerűbb, mint a következő művelet. Megemelni a szekrényt és ügyes lábmozdulattal kirúgni alóla a szandált. Az első kísérlet után rá kellett jönnöm, hogy a ra-

gasztó méltatlan volt tegnapi tamaskodáshoz. Ha mindent nem is, mindenesetre szekrénylábát szandálhoz ragaszt, szűrtem le a tapasztalatot. Athívtam azt a szomszédot, akivel jóban vagyok, mert egyedül nem boldogultam. Vele se. Így aztán ki kellett békülnöm a másik szomszédommal, akivel viszont haragban vagyok, mert legalább hárman kellettünk. Lám, mire jó egy rossz szandál! A két szomszéd és egy balta segítségével sikerült eredményre jutnunk. Igaz, a szandálon végleg ottragadt egy kis szekrényláb, a szekrénylábban meg egy kis szandál, no de az volt a fő, hogy egyben volt a szandál. Vidáman fölhúztam. Délután kettőkor azonban megéreztem, hogy valami baj van. A szandál... Reméltem, hogy gyári ragasztásánál ment szét, s az én mester munkám állja a sarat. Úgy néztem meg, ahogy a huszonegyezők szokták gusztálni a lapot. Sajnos, azonban az én ragasztásomnál ment szét. Taxi-val mentem haza. Nekem nem mondja meg egyszer senki, hogy valami a lábamra akadt!

Csak hogy otthon nem tudtam levetni. Hozzáragadt a zoknimhoz, a zoknim meg a lábamhoz. Ollóval kellett lenyírni.

Nem volt mit tenni, a szandált szép ívben kihajítottam az ablakon. (Másnap a házmaster följelentett közterület beszennyezése miatt.) S ha most valaki azt hinné, dühös vagyok — téved. Mert hiszen irtó jól szórakoztam. Hol kapok én a száztizenkét forintotért ennyi izgalmat, humort, eredeti ötletet, váratlan fordulatot? Sehöl. De azért legközelebb nem veszek szandált. Inkább fogom azt a rongyos száztizenkét forintot, és eleve azt vágom ki az ablakon.

CSONGRÁD MEGYE ÍRÁSBAN ÉS KÉPBN

Manapság nem félünk már ki-mondani, sőt, alkalomadtán meggyőződéssel, hirdetjük, hogy aki nem szereti szűkebb pátriáját, az nemigen szeretheti hazáját, igaz internacionalista sem lehet. Ha azt a mikrovilágot, mely közvetlenül körülvesz bennünket, képesek vagyunk az egészbe helyezni, nem a többi fölött, hanem a többivel együtt tisztelni és szolgálni, akkor a lokálpatriotizmus erénnyé, munkánk hajtóerejévé válik. Az a Csongrád megye című album, mely a megyei tanács végrehajtó bizottságának kiadásában a közelmúltban napvilágot látott, éppen ezeket az érzéseket, gondolatokat segít kibontakoztatni bennünk. Célját és eredményét tekintve is messze túltart az idegenforgalmi kiadványok színvonalán: évezredek távolából indulva egészen a maig — sőt egy kicsit a jövőbe nézve is — summázza e tájék embereinek életét és alkotóerejét.

A vállalkozás rangját, a képeskönyv alaphangját már a bevezető megadja, melyet Apró Antal, a kormány elnökhelyettese irt. Ime, egy passzus belőle: „Az itt élő lakosság annak idején megismerkedett a nélkülözéssel, az embertelenséggel, túrta a nagybirtokos vagy városi földet a betevő falatért: tolt a kubikostalicskát, vitte a sokszor üres kubikostarisznyát a szélrózsa minden irányába... A felszabadulás óta azonban szinte új otthon alapított a megye lakossága: a saját otthonát. Magának tekintti ma már a mezőgazdasági és ipari üzemeket, azonosítani tudja saját maga, valamint megyéje, illetve az egész népgazdaság érdekeit.”

Ennek jegyében szerkesztették az albumot, írásba és képbé foglalva a megye múltját, iparának, mezőgazdaságának, kulturális életének és a lakosság életkörményeinek fejlődését. A szerkesztő bizottság — Hantos Mihály vb-elnökhelyettes, dr. Dömötör János, a vásárhelyi Tornyai múzeum igazgatója, Miklós Sándor, a népművelési tanácsadó vezetője, Papp Zoltán, a Csongrád megyei Hírlap szerkesztője, dr. Patáki Antal, a megyei tanács tervosztályának és dr. Petrik István, pénzügyi osztályának vezetője — alapos és szép munkát végzett. A könyvet természetesen elsősorban a fényképek „viszik”, a neves fotóművésznek, Gink Károlynak és a Csongrád

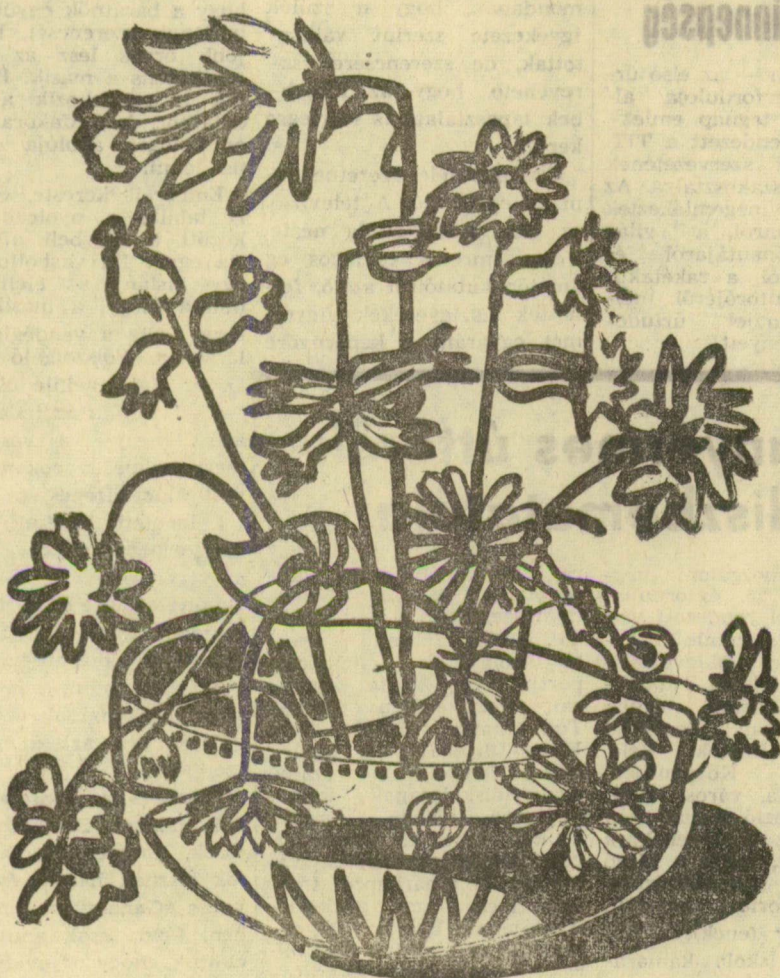
Andrássy
Lajos

MEG- VÁLTOTTÁL

En vad kamasz
arcodhoz dörgölődve:
milyen voltam?
és milyen összetörve?
Te láttad csak
Te őrzöd minden ráncát
arcodra vésvé
arcom húsz változását!
Milyen vagyok?
Lehet szeretni így is?
Születésnap:
újajszülettem én is?

Húsz év után
felhőkből földet érve
nem hullok lásd
előttem így se térdre
csak hosszasan
nézem szemedben arcom:
megfáradtam!
Fejem öledbe hajtom
s míg átölelsz
csak magamnak motyogva
mondom: óvtál
s így maradtam maradvány...

Megváltottál:
dühöd s türelmed védett
formálgattad
szívem míg ilyené lett
hozzám forrtál
belém ivódottál végül
észrevétlen
hogy immár nálad nélkül
nem lehetnék
az mivé lennem kellett...
S szültél nekünk
megtartó bölcs szerelmet.

Berkecz Éva

Virágok

megyei Hírlap riportérének, Enyedi Zoltánnak alkotásai. A Gink-fotók jó átlagszínvonalon készültek, de művészi szempontból általában nem okoznak izgalmat a szemlélőben. Úgy tűnik, hogy csak az „agyonfotózott” szegedi városképet kellette fel igazán művészi érdeklődését, itt tudott olyan extra szép képeket produkálni, mint amilyen Pásztor János diszkutáljár vagy a Klauzál térről készült. Néhány keveset mondó ipari-üzemi kép, vagy például az elektromos távvezetékéről vagy a szentesi strandról készült fotográfia hiányszóval bizony el tudtuk volna véslni. Enyedi Zoltán légifelvételai — mint más kiadványokban — itt is örömet okoznak. A magából készült tájak, városképek a dolog természetéből adódóan egy kicsit mindig megszeppítő messzeségből, új oldalukról mutatják be lakóhelyünket.

Feltétlenül elismerést érdemel a Kossuth Nyomda szép munkájáért, de gyorsan fejlődő életünkben szinte kétségbeesztő az a lassúság, amely egy-egy mű „átfutását” jellemzi. Az előző 1969 októberében kelt, a könyv most áprilisban jött ki. Másfél év alatt nemcsak sok új alkotással, megemlíteni, lefényképezni valóval gazdagodott a megye, hanem éppen most közigazgatásilag is szerves részévé válik a megyének Szeged. Nyilván a szerkesztés elvei is módosultak volna ennek tudatában, esetleg nem kap külön fejezetet Szeged, hanem beépül a többi anyagába, de mindenképpen nagyobb teret kap például ipara, kulturális élete, amely mégiscsak legszámottevőbb Csongrád megyében, sőt köztudomásúan túlságázik a megye határain is.

A Corvina Kiadó hozzá illő módon hozta ki ezt a könyvet is, elegáns, reprezentatív kiállításban. Sajnos elegáns a példányszáma: 6150, és reprezentatív az ára is: 163 forint. Elsősorban közületeknek való, ajándékozással szolgáló mű lesz így belőle. Ha annak szánták, akkor máris előállhatunk az óhajjal: jó lenne Csongrád megyéről mielőbb kézbe kapni egy olcsóbb, de amennyire lehetséges, hasonlóan tartalmas és szép könyvet.

Fehér Kálmán